

Ståndarna till vapen

De senaste dagarna tagit upp ett gammalt argument, som dess bättre under en lång tid varit försvunnet ur debatten. Det sägs att man i propagandan för svenska atomvapen "stundom tycks glömma vikten av att svenska folket kan lita på det försvar vi nu har" (Arbetet). Kravet på atomvapen, som naturligtvis utgår från — och måste utgå från — att det svenska försvaret utan dessa vapen är ineffektivt, är enligt denna uppfattning farligt därför att det alstrar defaitism.

Det argumentet borde verkligen vara uttjänt. De som framför det vågar inte göra gällande något så orimligt som att de konventionella vapnen är likvärdiga med atomvapen och att Sverige därför inte behöver de moderna vapnen. I stället hävdas att vi bör hålla tyst om det svenska försvarets svaghet för att inte sprida oro och misströstan bland allmänheten. Folket skall hållas i okunnighet, i en hälsosam och lycklig okunnighet om hur litet ett konventionellt försvar är värt. Realiteten är tvärtom att vi ständigt måste betona att kärnvapen är behövliga för att vårt försvar skall få något verkligt värde; eljest förblir ju folk nöjda med vad vi har, alltså med ett otillräckligt och omodernt försvar. Att motståndarna mot kärnvapen driver tanken att svenska folkets försvarsvilja bör hållas uppe genom tystnad eller undvikande talesätt är likvärdigt från en synpunkt glädjande: det visar att de anser en saklig upplysning riskabel för den ståndpunkt de förfäktar.

D • N
12/2 1959

Danmarks lyckliga regering

För två år sedan framstod Danmark, i jämförelse med Sverige, som ett land i politiska och ekonomiska svårigheter. Den socialdemokratiska minoritetsregeringen vacklade, uppgifter kunde inte vinnas i de stora frågorna, arbetslösheten växte, valutareserven var försvunnen, exporten gick tillbaka, investeringarna minskade. Nu är läget omkastat. Den danska regeringen, med en liten men fast majoritet i folketinget, samarbetar bra och ser med tillförsikt fram emot de kommande valen — antagligen 1960 —, valutareserven har stigit till 1 200 miljoner, arbetslösheten har gått ned från 60 000—70 000 till 40 000 på ett år, räntan har sänkts med 1,5 procent, export och investeringar växer.

Varpå beror det? Först och främst: man får inte överskatta vare sig framgången i det ena landet eller krisen i det andra. Det danska exemplet visar hur snabbt läget kan förändras till det bättre. Sverige illustrerar för närvarande en snabb och i stort sett oförutsedd utveckling i motsatt riktning. I båda fallen är det fråga om fluktuationer i en demokrati som i huvudsak arbetar relativt friktionsfritt, i en folkhushållning vars kriser är av begränsad omfattning. Att det gått så bra i Danmark beror inte, eller åtminstone inte främst, på den sittande koalitionsregeringens förmåga. "Vi har haft tur", den deklarationen avges utan tyckan av ministrarna från skilda partier; om våra motståndare fått regeringsmakten i maj 1957, hade de i stället för oss kunnat glädja sig åt vad som skett. Det är alltså tur att vi bildade regeringen, fortsätter man — och det är inte förvånande att man finner sig väl till rätta i en så lyckosam regering.

Men själva det regeringssystem som etablerades för snart två år sedan är icke desto

mindre av stort intresse och av stor betydelse. 1957 års val utmärktes av att det största oppositionspartiet, venstre, gick framåt med några platser, att det socialdemokratiska partiet gick tillbaka i ungefär samma omfattning och att det lilla aggressiva och ideologiskt bestämda retsforbundet — extremt gammalliberalt, med skatt på jordvärdstegringen som specialitet — ökade sitt röstetal med 75 och sina mandat med 50 procent. Partiställningen blev följande:

Konservativa	30
Venstre	45
Retsforbundet	9
Radikala	14
Socialdemokrater	70
Kommunister	6
Slesvigpartiet	1

Summa 175